

СУВО ПИЈАНСТВО
(МАНИПУЛИСАЊЕ СВЕШЋУ)

„Felix qui potuit rerum cognoscere causas (благо оном који је успео да упозна узроке ствари); Безбрижно срљамо у понор, пошто смо најпре ставили нешто испред себе што нас спречава да га видимо; Превиђање једног јединог начела доводи заблуди, отуда, ваља имати врло јасна запажања да би се уочила сва начела, а затим поуздан дух да се не би донео погрешан суд по познатим начелима; Они који суде по осећању не примају нешто у стварима расуђивања; Достојанство тражимо од правилности својих мисли.“

Блез Паскал

„Свако може да говори о размишљању, али њиме не може да се овлада ако се не зна шта та реч значи; Ако се правилним мислима активности правилно воде, спољашње ствари не разбацују светлост, већ она кружи у складу са својим законом.“

Кинеска књига живота

Свест јесте нормално будно стање, нормално стање психе и разума, у којем се испољава могућност и способност сазнавања, разумевања, тумачења, одлучивања и деловања.

Живот је пун стресова разне природе. Тешкоће у сналажењу оптерећују већ оптерећено. Стање психе је нестабилно. Разум је у „расејању“. Личност је уздрмана. Постоја-

ње и живљење у таквим околностима је отежано. Видљивост стварности је сужена. Све је наопако и несређено. Сви су далеко. Осећамо се усамљено и напуштено. Нема разумевања према нашим потребама и жељема. Сами смо. Не маре за нас. Не знају да постојимо. Нисмо им битни и потребни. Не знамо шта ћемо са собом. Све је отежано и без разумевања. Усамљено гледамо у некакву будућност, која нам мало значи. Терет стања је тешко подношљив. Видимо само испред себе, а то је тако бледо и неуверљиво. Блискости су нам далеке. Далеко је још даље. Осећамо тескобу душе и тела. Све је терет. Нисмо своји. Нисам ја... Треба нам спасење. Избавите нас. Учините нешто. Дођите, видите, уверите се. Пружите нам нешто. Дајте нам нешто. Хоћемо боље. Хоћемо јако. Хоћемо стабилно. Хоћемо да осећамо сигурност. Хоћемо себе... Појединци и маса су такви, пуни и препуни нечега што само они осећају, доживљавају и живе. Оптерећени су статусом који им не прија, који их фрустрира и доводи у немоћ. Траже неког или нешто као помоћ за излазак из таквог стања. Осетљиви су. Емоционално оптерећени и слаби. Материјално угрожени. Погодни за манипулације њима. Део су света који функционише на манипулацијама. Све се догађа манипулативно, интересно. Пропаганде, промоције, рекламирања, наступи, кампање политичара пред изборе, уверавања, пружање помоћи, солидарност, и много шта још, могу да буду с добром или лошом намером. Важно је да то прија и одговара „конзументима“. Као што појединци одлазе у разне бирцузе, кафане, ресторане, хотеле, одмаралишта, да се проведу, разоноде и опусте, опијајући се разним пићима и природним лепотама, тако и „конзументи“ разних идеја, ставова, погледа, „разумевања“ и помоћи, упијају и опијају се атракцијама, козметички припремљеним наступима појединаца или странака, „уметника“ и наметника, доводећи себе и њима блиске у стање верске, страначке, идеолошке и навијачке опијености, до пијанства те природе, које интензивно утиче на психу и разум, назване - СУВО ПИЈАНСТВО.

СУВО ПИЈАНСТВО

Краће, дуже или дуго стање опијености, опчињености и заведености ставовима, мишљењима, идејама, примерима, поступцима, веровањима, уверењима, предрасудама и пристрасношћу. Особе које краће или дуже, неконтролисано и прекомерно бивају изложене утицајима појединаца или средине, који их доводе до зависности од веровања у то што им се нуди, обећава и ментално потхрањује, постају „конзументи“ таквих идеја, понашања и поступака, што их доводи у стање пијанства психе и разума (без уношења алкохолних пића), опседнутости, заведености, стихијности, безразложности, неконтролисаности, што јесте врста „тровања“ без отрова као материје. Јављају се и манифестују разне психичке, неразумљиве и неразумне реакције и понашања, као последица оптерећености психе и разума, јер је особа свесно или несвесно прихватила такве утицаје,

под дејством добровољности, принуде или систематски наметаним страховима од могућих последица ако не буде тако. Тежина таквог пијанства зависи од нивоа изражавања уверења у његову неопходност, доводећи тако до измењеног менталног стања у виду еуфорија, којима се „подгрева“ већ настало веровање, чиме се умањује критички дух и правилно процењивање сопствених психичких, разумских и физичких могућности. Тако се „заробљава“ личност у уске оквире разума, у окове туђих идеја и предрасуда; настају тешкоће и промене у дотадашњем мишљењу, у виду неодређених мисаоних садржаја, отежаног разумевања(схватања) и тумачења насталих околности и догађања, услед високо изражене пристрасности према *њему* или *њима*, која често доводи до асоцијалних нагона и понашања подгрејаних неразумљивим страстима. Том пијанству су изложени људи који су склони да верују у све и свашта, јер су оптерећени некаквим постојећим унутрашњим страхом да ће да буде горе ако се не приклоне некоме или нечему, који већ верују у то што се нуди и намеће, и тако постају жртве вештих и упорних манипулатора. У таквом стању постају нетолерантни према свему што је другачије од тога у шта су уверени и чему верују. Умањује се или губи могућност реалне процене стања стварности, прецењују се своја уз подцењивање туђих могућности и вредности. До сада се то пијанство није истраживало као значајна појава у друштву, јер смо углавном сви склони, у мањој или већој мери, таквом стању, као некакви верници у неприродно, надприродно, природно, уверљиво, неуверљиво, могуће, немогуће, реално, не-реално, стварно и нестварно, навијачко. Није се сматрало, и данас се то не сматра као порок, а он то јесте, јер нам од њега зависи стање духа и функционисање душе. Уверени смо да добијамо већи значај у односу на стандардне обрасце понашања. Ствара се неодољива жеља да такво уверење и веровање траје, јер нам се чини да је тако боље, што нас уводи у психичку зависност, и, даље, ствара се личност у нама која поприма карактеристике непромењивости. Поред тога, учесталост таквих појава, уверења, веровања и стања, јављају се мноштва, која доводе до интеракција између оних који су за и који нису. Такво стање траје често дуже време, као изражен фанатизам, који је јачи од саме личности, и доводи је у своју неизмењиву зависност. Постаје стил живљења и понашања. Људи се групишу према склоностима, уверењима, веровањима и навијачким страстима, па долазе на места која их окупљају и одговарају им за испољавање тог свог сувог пијанства. Неки су умерени у томе, али зависни, неки су екстремно надахнути, па су често ван сопствене контроле и критеријума у понашању, јер су постали робови сопственог „примитивног“ мишљења.

Вођени нагоном и жељом да се посвете веровању у то што верују, такви људи се опредељују за оно што им се чини уверљиво, јако и постојано, или су присиљени, услед разних субјективних и објективних околности, да се понашају тако. Типична последица сувог пијанства јесте пеокупација собом и идолом. Постаје стабилан, неутуђив део карактера, кључног обележја личности, као изразито *лично*. Код неког је изражен као ком-

плекс инфериорности, код неког као комплекс супериорности. У првом случају, јавља се страх од нечега или некога, одбојност и супротстављање тихим унутрашњим протестом, у виду потиштености, безвољности, повучености у себе. Тражи се излаз из тога путем разних помагала која могу бар привидно да олакшају психичке тегобе; улази се у нешто што се сматра као решење проблема, што ствара привидан утисак помоћи и доводи до зависности од тога, као последица „виђења“ јединог могућег решења. У другом случају, јавља се агресивност, претерано истицање и манифестовање таквог стања, које је подложно за манипулације вештих манипулатора, али друге врсте у односу на инфериорност, јер користе то за придобијање и подстрекивање таквог стања у разним приликама, где су им потребни „такви“, који јесу или могу да буду охоли, дрски, осветољубиви, агресивни. Такве личности су изразито сујетне и ирационалне. Стално су у агресивном ставу и понашању, и спремне су да то испоље у сваком тренутку који задовољава њихове нагоне, прохтеве и потребе, укључујући интересе „ментора“. У првом случају, код инфериорности, јавља се потреба за било каквом заштитом, па је изражена религијска(верска) зависност, или нешто друго што им одговара као сигурност за опстанак. Неуротичност оба карактера је видно изражена и постојана.

Манипулисање свешћу (психом и разумом) јесте врста појединачног или групног утицања на личност, ради промене односа и понашања према до тада присутном разумевању(схватању) и тумачењу стварности, путем прикривања истине, обмана или слабо приметних злоупотреба, што доводи до задирања и разоткривања приватности, личних склоности и слабости, релативизовање истине, изазивање нових осећања и понашања, провоцирање осетљивости на разне старе и нове надражаје. У суштини јесте управљање људима који су подложни томе, који свесно или несвесно прихватају то ментално тровање као „најбоље“ решење.

МАНИПУЛАТОРИ И МАНИПУЛАЦИЈЕ

Манипулатори су изразито сугестивни типови, надарени људи да успешно манипулишу човеком као јединком или делом скупине, познавајући његове склоности и слабости. Има их свуда, у свим слојевима друштва. Заузимају одређене положаје, на функцијама су или на уочљивим позицијама, где им се пружа повољна могућност да буду у непосредном контакту с људима које познају, и с онима који су у ужем и ширем окружењу, а могу да им буду корисни, да надгледају понашања, откривају склоности и слабости појединаца или мноштва, то помно прате и евидентирају, а затим одабирају погодне за своје манипулаторске намере. Добри су говорници и „поклоници“ добрих односа и пружања „помоћи“. Не наглашавају да су то што јесу, јер су перфидни, и то прикривају „добронамерним“ осмесима и понашањем. Улазе „под кожу“ људима, блиски су и емоционално сусретљиви, уз демонске мисли користољубља. Желе по сваку цену

да оставе повољан утисак, лепоречиви су, често с осмехом, или озбиљним изразом лица као да саучествују у нечијим тешкоћама и проблемима, стрпљиво слушају, одобравају одређене туђе ставове, али наступ завршавају убедљивим и прихватљивим сугестијама којима доводе до остварења циља који су поставили у својој „мисији“. Шире утицај на више места, тако што придобијају присталице које ће то да шире даље. Задиру у све поре нашег живота, посебно код осетљивих тема и дилема, где налазе погодан простор за неговање и развијање религијских(верских) и навијачких страсти и уверења. Патолошке су личности, јер слепо робују сопственим идеалима, што желе да пренесу на друге. Тако стварају своје подређене манипулаторе, који то свесно и „савесно“ раде да би оправдали указано поверење и обезбедили повољне позиције у хијерархији манипулатора. Неки то чине недовољно свесни манипулације, али им се допада амбијент и спрега „добрих“ односа и „разумевања“ с новим и „напредним“ идејама.

Манипулатори су најчешће „мученици“, који су прошли „трауматичне“ тренутке живота, трпели „недаће“, „понижења“, „неразумевања“, „увреде“, „присиле“, и много шта још, па „разумеју“ свакога ко је бар мало искусио „то“ или слично, тако да су, у потпуности“ на његовој страни, и „разумеју“ га у свему. Изразити су лицемери и циници. Интелигентни су, јер су способни да се поставе на „прави начин“ и да „реше“ сваки проблем ако је решење у њихову корист, али с погрешно усмереном интелигенцијом, од које друштво нема корист, већ најчешће штету. Психопатски типови личности су, који су заинтересовани и спроводе само оно што су наумили, без обзира на методе и последице по друге, од чега не одустају, тражећи кривце у другима који не разумеју то, и желе да спрече то, па их виде као „непомирљиве непријатеље“ које треба онемогућити у намерама тако што ће их, у крајности, повређивати и физички. Желе да створе менталне зависнике од своје воље. Верују у себе и своје намере до фанатизма. То их подстиче, покреће и одржава на том „пољу разума“, што се манифестује као веровање у своје „јакост“ и „стабилност“ у свом „постојању“. Свесно раде то, надахнути својим „виђењем ствари“, или зарад „виших циљева“. Маска им је јака и уверљива, али су у суштини нестабилни, јер не би могли да опстану ван својих манипулација; у њима им је смисао живљења и опстанка. Ако их удаљимо од њих или их онемогућимо да раде то, осећаће се изгубљено, без мотива и воље, неће моћи да се снађу у другим околностима, јер им је такав опстанак стран и тежак.

Када се појаве људи с проблемима или неким жељама, деле им „савете“, уз свесрдну „помоћ“ ако им се придруже. Другу „помоћ“ не могу да добију, јер су манипулатори у немоћи да створе моћ за помоћ. Способни су да нас убеђују и убеде да радимо оно што слободном вољом не бисмо чинили, и доводе нас у веровање да је то чињење наша слободна воља, без нашег права и могућности да питамо, и да себе питамо, да ли је то тако или није тако, да ли то треба или не треба, да ли нам такво веровање помаже или не помаже, да ли смемо или не смемо да сумњамо у сумњиво, да ли смемо или не смемо да

будемо свесни свог уверења и веровања. Уверљиво нам „усађују“ у психу и разум „уверљива“ оправдања и „чињенице“ у стабилност таквог уверења и веровања. Доводе нас у стање немоћи да одлучујемо да ли да верујемо или да не верујемо; треба да верујемо, јер је то „право“ стање ствари и стварности. Тиме нас омаловажавају, подцењују, минимизирају наш ум и разум, потискују нашу слободну вољу. С друге стране, сами смо криви што смо прихватили такво стање ствари и такав поглед на живот, јер нисмо били притиснути физичком, већ менталном пресијом, услед својих слабости да решимо постојеће проблеме који су нас оптеретили, па смо тражили и нашли „помоћ“ на погрешан начин и на погрешном месту, у својој немоћи. Услед слабости свог ЕГА, незнања и нераздевања стања ствари, прихватамо манипулаторе као СУПЕР-ЕГО(НАД-ЈА), као доминантно у лавиринту наших немогућности и жеља да из њега изађемо неоштећени. Веровање манипулаторима доводи нас у стање порочности, јер слепо верујемо неком и у нешто што није реално и нормално, али нас опчињава „способност“ у „могућностима“ долажења до бољег, па смо спремни да стрпљиво чекамо таква „решења“ уз дуже или дуго „конзумирање“ таквих идеја, уверења и веровања. Манипулатори су чврсти и истрајни у својим ставовима и намерама, јер су их градили и проверавали дужи период. Свако одступање довело би до „дестабилизације мисије“, па би тако губили „вернике“ у своје идеје и намере. Ако дође до кризе „уверавања“, удаљавају се из „видокруга“ краће време, да би могли да „саберу“ утиске, сагледају своје пропусте и проблеме, и створе нову-стару „стратегију“ наступања и поступања.

Манипулатори испитују и истражују ставове појединаца или група људи, како би могли да „обликују“, прилагоде и усмере своје понашање. Анализују све што може да открије наше слабости и ограничења разумевања(схватања) и тумачења наметнутих тема и дилема, ради стицања предности у односу на нас. У тим настојањима су изузетно стрпљиви и студиозни, уз помоћ својих „чињеница“ и „виђења“ ствари и стварности, којима проверавају ниво нашег знања о томе. Ако осете да то „иде теже“ од очекиваног, појачавају „уверавања“ и убеђивања новим-старим „аргументима“ за нијансу повише-ним тоном, пажљиво одмеравајући наше реакције, да не би изазвали сумњу у своје „добре“ намере. Ако попустимо под утицајем таквог наступања, нисмо свесни или постајемо свесни да смо изманипулисани. Ако смо депресивни, превише осетљиви или агресивни, осећамо се мање вредни или смо несигурни, осећамо да све можемо и да смо склони снобовском понашању и жељама, и то кажемо или покажемо манипулаторима, постајемо лака мета манипулација, јер смо им показали или саопштили своје слабости, које они разумеју, тумаче и прихватају као гаранцију за успех. Тада се јавља њихова супериорност и наша зависност од њихових ставова и одлука, тако што смо принудили себе да прихватимо лажи које ће нам привидно помоћи, игнорисаћемо истину и себе као личност, чињенице које нам постају далеке и магловите, занемаримо важне и ваљане податке, и прихватићемо преувеличавање лажног и привидног. Често ће нас наговарати

или наговорити да донесемо неку важну одлуку која ће бити потврда њихових настојања, иако можда нисмо за њу спремни у тренутку, али „ред хитности“ нам то налаже као обавезу, да бисмо то учинили брзо и несмотрено, у њихову корист, чиме је отклоњена „опасност“ од нашег правилног размишљања и омогућено њихово мишљење као „једино правилно“. То се испољава у важним тренуцима одлучивања за нешто што треба да буде „важно“ и „значајно“ за будуће тренутке „нашег живота“, што треба да „ступи на снагу“, јер је „прави тренутак“ да се испољи и одржи „на снази“, јер је „оно право“.

Душа јесте наше све. Она јесте наш живот. Здрава душа јесте наше здравље. Здравље зависи од њеног нормалног будног стања, њеног најважнијег дела – свести. Здрава свест нас чини човечним. Главно нам је обележје личности, карактера и достојанства. Суштина је нормалног живљења и опстанка. Свако ремећење тог стања јесте ремећење достојанства личности. Сваки реметилац јесте непријатељ човекове свести, непријатељ човека и његове душе.